

Sorø Kommune

Forstå datagrundlaget, inden I formidler det

Data er data, men det er ikke ligegyldigt, hvordan man formidler den. Det er erfaringen fra Sorø Kommune, der gennem pilotfasen i Fælles om ungelivet er gået fra at være novice til ekspert i dataformidling til forældre.

I Fælles om ungelivet vil vi gerne have, at både forældre og lokalsamfund aktivt bidrager til at skabe sunde ungemiljøer. Første led i at involvere forældre og lokalsamfund er formidlingen af viden om beskyttende faktorer og resultater fra den lokale monitorering.

Da Sorø Kommune kom med i Fælles om ungelivet, havde man kun sparsomme erfaringer med at indsamle data om ungelivet og slet ingen erfaringer med at formidle selvsamme data til forældrene. Men med kommunens deltagelse i Fælles om ungelivet er der nu udviklet en praksis, der understøtter det vigtige samarbejde med forældrene. Men vejen dertil har ikke været uden sværdslag.

Vigtig læring

Hvis data skal skabe fælles forståelse, forældreengagement og en konstruktiv dialog, er det vigtigt, at vi laver en dataformidling, der både er grundigt forberedt og tager udgangspunkt i forældremålgruppen.

Sorø Kommunes råd til andre kommuner

- Prioriter dybdegående forståelse af datagrundlaget før formidling.
- Tilpas formidlingen til at være målgruppeorienteret - det vil sige: Tænk på forældrenes perspektiv og behov.
- Brug tendenser og langsigtede data-sammenligninger og ikke kun rå tal.
- Nuancer tallene – og placer dem i den rette kontekst.
- Vær klar til at besvare kritiske spørgsmål ved at have en solid forståelse af dataens kontekst.

Centrale aktører

- Kommune: Fælles om ungelivet i Sorø Kommune.
- Øvrige lokale aktører: Skoler og ungdomsuddannelse, herunder ledelse, lærere og forældre.

Første gang programlederen i Fælles om ungelivet i Sorø Kommune skulle formidle lokale data til forældremøder på kommunens skoler, havde hun ingen erfaring med dataformidling. Hun havde, efter eget udsagn, lidt naivt taget imod BørnUngeliv-rapporten og ukritisk lavet en række slides med tal – uden at sætte sig grundigt ind i fx baggrundsspørgsmål, krydspørgsmål og spørgeteknikker. Forældrene reagerede med en lang række kritiske spørgsmål, som programlederen ikke kunne svare på.

Den oplevelse fik programlederen til at tilgå opgaven med et andet mindset året efter – både i forhold til forberedelse, målgruppeforståelse og formidlingsform. Der blev brugt lang tid på at undersøge, hvordan ungeprofilundersøgelsen er skruet sammen, så det var muligt for programlederen at nuancere tallene og svare på eventuelle spørgsmål fra forældrene. Derudover lavede hun en gennemtænkt plan for, hvordan hun bedst kunne formidle tallene til forældrene. Planen blev lavet med udgangspunkt i overvejelser omkring forældremålgruppen og de indbyggede

udfordringer, der kan være i at formidle lokale data om de unge til deres forældre. Fx var det oplevelsen, at mindre flatterende tal og lokal benchmarking kan give nogle forældre trang til at gå i forsvar. Målet var således at udvikle en strategi for, hvordan hun kunne formidle tal – også de svære – på en god måde, og hvordan hun samtidig kunne motivere forældrene til at gå konstruktivt ind i at skabe løsninger på lokale udfordringer.

"Lige meget hvor gode vores undersøgelser er, så er data bare data – og ikke altid et spejl af virkeligheden. Derfor er det vigtigt at forstå de tal, man formidler – og ikke mindst den målgruppe, man formidler dem til."

Dianna Britt Lykke Højgaard, programleder for Fælles om ungelivet i Sorø Kommune

Løsningen blev en form, der fokuserer langt mere på tendenser end tal, og hvor sammenligningsgrundlaget er nationale tal og skolens egen udvikling over tid. Når det giver mening at bruge specifikke tal, præsenterer programlederen dem i dag altid med blik for nuancer og kontekst – fx med oplysninger om svarraten for de data, der bruges. På den måde sikres en mere dybdegående forståelse af informationen.

Sådan gør de i Sorø Kommune

- I starten af pilotfasen manglede programlederen i Fælles om ungelivet i Sorø Kommune erfaring med dataformidling til forældre og var ikke tilstrækkeligt forberedt til at håndtere forældrenes mange spørgsmål om fx dataudtræk og beregningsmetoder.
- Programlederen omlagde forberedelsesstrategien til at omfatte en dybere forståelse af ungeprofilundersøgelsen og dens metoder.
- Programlederen udviklede en ny kommunikationsstrategi i dataformidlingen, der har fokus på:
 - – At formidle mere i tendenser og mindre i tal.
 - – At give tallene nuancer med henblik på at skabe en dybere forståelse.
 - – At give et nationalt sammenligningsgrundlag